

## TS EN ISO 9606-1 KAYNAKÇI SINAV ŞARTNAMESİ

|                  |            |
|------------------|------------|
| DOKÜMAN KODU:    | PB.T.11-11 |
| YÜRÜRLÜK TARİHİ: | 13.03.2013 |
| REVİZYON NO:     | 06         |
| REVİZYON TARİHİ: | 01.01.2021 |
| SAYFA NO:        | 1 / 5      |

### 1.0. AMAÇ

Bu şartname, kaynakçı adayının belgelendirilmesine yönelik olarak yapılacak olan sınav için temel şartları, yeterlilik alanını, sınav koşullarını, kabul şartlarını ve belgelendirme süreci hakkında bilgilendirmeyi amaçlamaktadır.

### 2.0. BİLGİ VE BECERİNİN SINANMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

#### 2.1. (T1) Teorik Sınav

Adaylar tarafından talep edildiği takdirde teorik /yazılı sınav yapılabilir. Adayın bu talebini PB.F.11-1-3 TS EN ISO 9606-1 Çelik Kaynakçısı Sınav Başvuru Formunda belirtmesi gerekir.

#### 2.2. (P1) Performansa Dayalı Sınav

Standartta belirtilen kaynak yöntemlerinden (elektrik ark, tig, oksii-asetilen...) biri veya birkaçı tercih edilebilir. Standartta uygun bir şekilde hazırlanmış olan parçalar aday tarafından punto atılarak veya kelepçe kullanmak suretiyle uygun pozisyona getirilerek sabitlenir.

Daha önceden hazırlanarak kalifiye edilmiş PB.F.11-19 WPS doğrultusunda adayın kaynağı yapması sağlanır. Uygulama sırasında akım, gerilim, kaynak hızı, kutuplama, elektrot çap ve tip uygunluğu kontrol edilir. Temel değişkenlerden birinde farklılık olması durumunda kaynak yapılmasına müsaade edilmez.

### 3.0 REFERANSLAR

Kaynakçı sınav uygulamaları ve değerlendirmelerine esas alınan standartlar aşağıda sıralanmaktadır;

| Belgelendirme Standartları                                                             | Değerlendirme Standartları |
|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| TS EN ISO 9606-1 Kaynakçıların Yeterlilik Sınavı-<br>Ergitme Kaynağı-Bölüm 1: Çelikler | TS EN ISO 9606-1:2017      |

### 4.0 KAYNAKÇILARIN SINIFLANDIRILMASI

Kaynakçı sınavının amacı, kaynakçıların ilgili standartlara göre hazırlanmış olan kalifiye edilmiş bir "Kaynak Prosedür Şartnamesi" PB.F.11-19 (WPS)' ne göre kaynakları yapabileceklerinin kanıtlanmasıdır.

Kaynakçılar aşağıda belirtilen şekilde kalifiye edilir.

Kaynakçılar, ilgili standartta belirtilen malzeme grubuna yönelik olarak hazırlanmış sınav parçalarının yine standartta tanımlandığı şekilde hazırlanmış bir PB.F.11-19 WPS' e uygun bir şekilde pozisyon, elektrot, akım,

## TS EN ISO 9606-1 KAYNAKÇI SINAV ŞARTNAMESİ

|                  |            |
|------------------|------------|
| DOKÜMAN KODU:    | PB.T.11-11 |
| YÜRÜRLÜK TARİHİ: | 13.03.2013 |
| REVİZYON NO:     | 06         |
| REVİZYON TARİHİ: | 01.01.2021 |
| SAYFA NO:        | 2 / 5      |

et kalınlığı, çap vb. parametreler dikkate alınarak sınav yapılması sonucu yapılacak tahribatlı/tahribatsız muayene ve/veya mekanik testlerden standartlara göre başarılı olması durumunda belgelendirilirler.

### 5.0 SINAV ŞARTLARI

#### 5.1 Adayda Aranacak Şartlar

Kaynakçı adayında 18 yaşından gün almış olma ve okuma yazma bilme şartı aranır.

#### Genel Sınav Şartları

- 5.2.1 İlave malzemeler, söz konusu kaynak yöntem ve pozisyonlarına uygundur.
- 5.2.2 Sınav parçasının boyutları standarda uygun olarak hazırlanır.
- 5.2.3 Esas metal, ilave metal ve diğer yardımcı malzemeler standartta yer alan koşullara uyumludur.
- 5.2.4 Parçanın kaynak ağzı geometrisi ve kaynak parametrelerinin yeterlilik sınavı için kullanılan malzeme kalınlığı ve kaynak yöntemi gerçeğe en uygun olacak şekilde seçilerek, kaynakçının kaynak yönteminin belirtilen ayrıntılarını izlemesi sağlanır.
- 5.2.5 Sınav parçaları, sınav yapan ve adayın kontrolünde kodlanır.
- 5.2.6 Sınav parçasının kaynağı için gerekli süre, üretim anında gerekli olan süreye eşit olarak tanınır.
- 5.2.7 Kaynakçılar sınavı geçtikleri takdirde, aynı şekilde testteki kaynak tekniği ve hızları ile imalat ve montaj kaynaklarını da yapar.
- 5.2.8 Kaynakçının kapak pasosu hariç diğer pasolardaki küçük hataları taşıyarak veya imalatla kullanılan başka herhangi bir yöntemle düzeltmesine izin verilir. Bunun için, sınavı yapanın onayı olmalıdır.

#### 5.3 Diğer Şartlar

- 5.3.1 Her bir performansa dayalı sınav parçası tek başına değerlendirilir.
- 5.3.2 Sınav kurallarını ihlâl eden, etik olmayan davranışlar sergileyen adayların (örn. Kopya çekme, başkası adına sınava girme vb.) sınavı geçersiz sayılır ve sınava yeniden başvurması için en az 3 ay beklemesi gerekir.
- 5.3.3 Sınavlar, genel sınav kurallarına uygun yapılır. Sınavlar esnasında adayların birbiri ile konuşması, yardımlaşması, telefon görüşmesi yapması ve sınav süresince sınav salonu dışına çıkması yasaktır.

## TS EN ISO 9606-1 KAYNAKÇI SINAV ŞARTNAMESİ

|                  |            |
|------------------|------------|
| DOKÜMAN KODU:    | PB.T.11-11 |
| YÜRÜRLÜK TARİHİ: | 13.03.2013 |
| REVİZYON NO:     | 06         |
| REVİZYON TARİHİ: | 01.01.2021 |
| SAYFA NO:        | 3 / 5      |

5.3.4 Uygulama sınavında adayların kullandığı test parçalarının üzerine -gizlilik ve güvenliği sağlamak açısından- Adayların TC kimlik numaralarından bir bilgisayar programı aracılığı ile otomatik olarak oluşturulan Aday No yazılır. Kayıt altına alınan test parçaları saklanmaz.

5.3.5 Uygulama sınavında kullanılan sınav malzemelerinin, adayın başvurduğu sınav niteliğine göre MESYEB tarafından hazırlanan malzeme listesinde belirtilen malzemelerin temin edilmesinden MESYEB sorumludur.

### 6.0 SINAVIN GEÇERLİLİĞİ

TS EN ISO 9606-1 Madde 7 Sınav Parçalarının kabul şartlarına göre değerlendirilir.

### 7.0 SINAVIN TEKRARLANMASI

TS EN ISO 9606-1 standardı kuralları geçerli olacaktır.

- 7.1 Adaylara iki parça uygulama sınav hakkı tanınır. Her bir sınav parçasından en fazla iki adet parça kaynaklanabilir.
- 7.2 Eğer hata kaynakçıdan değil de malzemeden veya başka olağan dışı bir sebepten kaynaklanıyor ise kaynakçıya sınav şartlarını sağlaması için bir parça daha verilir. Bu durumda adayın iki parça uygulama sınav hakkı değişmez.
- 7.3 Eğer oluşan hata kaynakçının yetersizliğinden kaynaklanıyorsa üçüncü bir sınav parçası verilmez.

### 8.0 BELGELENDİRME

Uygulama sınavı sonucu, uygulamada kullanılan parçalar MESYEB' de teste tabi tutulduktan sonra Sınav Yapıcı tarafından PB.F.11-18-10 Kıрма Deney Raporu, PB.F.11-18-11 Eğme Deney Raporu, PB.F.11-18-8 Gözle Muayene Formu düzenlenir. Parçalara ait test dışarda yapılacaksa; PB.F.11-34 Test Numunesi Gönderme Formu ile Gönderilir. Test sonuçları her aday için ayrı ayrı raporlanır. Uygulama sınav sonuçları P1 sınav parçaları TS EN ISO 9606-1:2017 standardı gereklerine uygun yapılan testlerden başarılı olduğu takdirde kişi belge almaya hak kazanır. Karar Verici ilişkin kararı verir. Sonuç [www.btsomesyeb.com.tr](http://www.btsomesyeb.com.tr) adresli web sitesinden yayınlanır ve ilgiliye bildirilir.

#### 8.1 Belgelerin Teslimi

Belge sahibine PB.F.11-7 Belge Kullanım Sözleşmesi imzalatılarak verilir. Belge sahibinin talebi halinde, PB.F.11-1 Başvuru Formundaki adresine posta veya kargo ile gönderilir.

#### 8.2 Belgenin Kaybedilmesi

Belge sahibi, belgesini geçerlilik süresi içinde kaybettiğini ve yeni belge düzenlenmesini dilekçe ile talep eder. Bu talep uygun bulunur ise belge yenileme ücreti alınarak kaybedilen belge bilgilerini içerir yeni bir belge düzenlenir.

## TS EN ISO 9606-1 KAYNAKÇI SINAV ŞARTNAMESİ

|                  |            |
|------------------|------------|
| DOKÜMAN KODU:    | PB.T.11-11 |
| YÜRÜRLÜK TARİHİ: | 13.03.2013 |
| REVİZYON NO:     | 06         |
| REVİZYON TARİHİ: | 01.01.2021 |
| SAYFA NO:        | 4 / 5      |

### 8.3 Yeterlilik Belgesinin Geçerlilik Süresi•

Kaynakçının 6 aydan daha fazla kaynağa ara vermediği durumda, yeterli görüldüğü kaynak yönteminde sürekli olarak çalıştığı zaman geçerlidir.

- Kaynakçı yeterlilik aldığı sınavın teknik koşullarına genel olarak uyumlu olmalıdır.
- Kaynakçının yapmış olduğu kaynaklar tahribatsız muayene yöntemleriyle devamlı olarak kontrol edilmelidir.

Kaynakçı belgesine sahip adayın gözetim denetimleri 6 aylık periyodlarla kontrol edilerek onaylanıyorsa,

Yukarıda belirtilen şartlara uyulduğu takdirde,

- a- Kaynakçı yeterlilik belgesi sertifikada belirtilen tarih itibarıyla 3 yıl geçerlidir. Kaynakçı Belgesinin uzatımı tekrar sınav yapılarak gerçekleştirilebilir.
  - b- Kaynakçı yeterlilik belgesi sertifikada belirtilen tarih itibarıyla 2 yıl süreyle geçerli olur. 2 yıl sonunda da tüm şartlar sağlanmış ise belge 2 yıl daha uzatılır. (Belge uzatımı için başvuru, belge geçerlilik süresinin bitimine kadardır. Belge geçerlilik tarihinden sonra yapılan başvurular geçerli kabul edilmeyecektir.)
  - c- Kaynakçı yeterlilik belgesi sahip olan adayın aşağıdaki şartların tamamını sağlaması halinde yeterlilik belgesi süresiz olarak geçerlidir.
- Kaynakçı belgesine sahip aday sürekli aynı imalatçıda (işletmede) çalışıyorsa,
  - İmalatçı TS EN ISO 3834-2 veya TS EN ISO 3834-3 belgesine sahipse,
  - Kaynakçı belgesine sahip olan adayın görev aldığı imalatçı uygulama standartlarına uygun kalitede kaynak yaptığını dokümente etmelidir (kaynak pozisyonu, dikiş tipi (FW-, BW), mb(altlık malzeme kullanılarak), nb(altlıksız).

### 8.4 Gözetim Sıklığı

Belgelendirilen Çelik Kaynakçısının 6 ayda bir çalıştığı firmada işe devam ettiğine dair yazı veya bağımsız olarak çalıştığını gösterir kanıt sunması gerekmektedir.

*Bu yazı veya bağımsız çalıştığına dair kanıt, kaynakçı tarafından MESYEB' e elden teslim edilebilir, mail atılabilir, posta ya da kargo ile ulaştırılabilir.*

*Ayrıca MESYEB, firmadaki sertifikalı çalışan kaynakçı sayısının yoğunluğuna bağlı olarak yerinde gözetim de yapabilir.*

*Adayın Gözetimi ile ilgili bilgiler PB.F.09-1 Gözetim Raporu ile kayıt altına alınır.*

## TS EN ISO 9606-1 KAYNAKÇI SINAV ŞARTNAMESİ

|                  |            |
|------------------|------------|
| DOKÜMAN KODU:    | PB.T.11-11 |
| YÜRÜRLÜK TARİHİ: | 13.03.2013 |
| REVİZYON NO:     | 06         |
| REVİZYON TARİHİ: | 01.01.2021 |
| SAYFA NO:        | 5 / 5      |

### 8.5 Yeniden Belgelendirme

Belge süresi sona eren veya belgesi iptal edilenler yeniden sınava alınır. Belgelendirme süreci ilk başvuru gibi işletilir. Fakat gerekli evraklarda bir değişiklik yoksa tekrar aynı evraklar istenmez. Başvuru veya sınav esnasında adayın fiziksel durumunda, işi yapmasına engel bir durum varsa sağlık raporu istenir.

### 8.6 Belge İptali, Talimata Aykırı Hareket

Belgeli Kişinin Belge Talep Formundaki beyanı, bu Şartnamede belirtilen kurallar ve Logo/Marka Kullanım Talimatına aykırı bir davranışın tespiti halinde, belge iptal edilir. Belgesi iptal edilen kişi belgenin aslını MESYEB' e iade etmekle yükümlüdür.

### 9.0 İTİRAZ VE ŞİKÂyetLER

Başvuru sahiplerinden, adaylardan, belgelendirilmiş kişilerden ve onların işverenlerinden ve diğer kesimlerden belgelendirme süreci ve kriterleri konusunda itiraz ve şikâyetlerin olması halinde, itiraz/şikâyet sahibi MESYEB veya [www.btsomesyeb.com.tr](http://www.btsomesyeb.com.tr) Web sitesinden PB.F.07-2 İtiraz Formu/ PB.F.07-1 Şikâyet Formunu doldurur ve imzalayarak (şahsen müracaat yapıldı ise) MESYEB' e teslim eder veya faks, e-posta vb. ile gönderir.

MESYEB' e yapılan İtiraz ve Şikâyetler 30 gün içerisinde sonuçlandırılır. Karar itiraz/şikâyet sahibine bildirilir.

|          | REVİZYON TAKİBİ                                                                                                                                |            |         |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|---------|
| MADDE NO | REVİZYON NEDENİ                                                                                                                                | REV. TAR.  | REV. NO |
|          | TS EN 287-1 standardı TS EN ISO 9606-1 standardına göre revize edildi.                                                                         | 05.05.2014 | 01      |
|          | Kuruluş ismi değişti, Web sitesi adresi değişti.                                                                                               | 24.11.2014 | 02      |
| 8.4      | Gözetim sıklığı için yöntem ve teorik sınav seçeneği eklendi. Sınav parçaları için güvenli numaralandırma yönetimi eklendi. İçerik düzenlendi. | 19.06.2015 | 03      |
| Genel    | Format Değişikliği                                                                                                                             | 01.03.2019 | 04      |
|          | TS EN ISO 9606-1 standardına göre revize edildi.                                                                                               | 04.06.2021 | 05      |